

Кирилюк Юрій Володимирович, канд.екон.наук, доцент
Чернігівський національний технологічний університет, м. Чернігів, Україна

СТАН І ПЕРСПЕКТИВИ ІМПЛЕМЕНТАЦІЇ ЕКОНОМІЧНОЇ ЧАСТИНИ УГОДИ ПРО АСОЦІАЦІЮ УКРАЇНИ З ЄС

В Угоді про асоціацію України з ЄС визначається, що політична асоціація та економічна інтеграція України з Європейським Союзом залежатиме від прогресу в імplementації цієї Угоди, а також від досягнень України в забезпеченні поваги до спільних цінностей і прогресу в наближенні з ЄС у політичній, економічній та правовій сферах.

Угода про асоціацію передбачає імplementацію низки нормативно-правових актів ЄС в українське законодавство окремими частинами. Зокрема, передбачається поетапне (до 2025 року) впровадження в законодавство України окремих положень актів законодавства ЄС: директив, регламентів, рішень Ради ЄС, тощо (табл. 1). Правові аспекти виконання положень актів законодавства ЄС визначені статтею 288 Договору про функціонування Європейського Союзу.

Таблиця 1

Характеристика правових актів Європейського Союзу

Правовий акт	Характеристика
Регламент	Має загальне застосування. Він є обов'язковим у повному обсязі та повинен прямо застосовуватися в усіх державах-членах.
Директива	Є обов'язковою щодо результату, якого необхідно досягти, для кожної держави-члена, якій її адресовано, проте залишає національним органам влади вибір форми та засобів
Рішення	Є обов'язковим у повному обсязі. Якщо рішення визначає тих, кому воно адресовано, воно є обов'язковим лише для них.
Рекомендації та висновки	Не є зобов'язальними.

Джерело: Розроблено автором на основі [1, 171-172]

Угода про асоціацію за своєю структурою складається з преамбули, семи розділів, 43 додатків та 3 протоколів. Додатки та протоколи до цієї Угоди є її невід'ємною частиною. З 1 листопада 2014 року розпочалася імplementація тих частин Угоди, що стосуються політичної (статті розділів I, II та III), економічної (статті розділів V-VI), а також інституційної (розділ VII) складових Угоди.

В основі економічної складової Угоди є Розділ V «Економічне та галузеве співробітництво». Ця частина Угоди містить положення про умови, модальності та часові рамки гармонізації законодавства України і законодавства ЄС, зобов'язання України щодо реформування інституційної спроможності відповідних установ та принципи співробітництва між Україною, ЄС та його державами-членами у низці секторів економіки України і напрямків реалізації державної галузевої політики. В 28 главах цього розділу Угоди передбачені відповідні заходи у секторах: енергетики (включаючи ядерну), транспорту, захисту навколишнього середовища, промислової політики та підприємництва, сільського господарства, оподаткування, статистики, надання фінансових послуг, туризму, аудіовізуальної політики, космічних досліджень, охорони здоров'я, науково-технічної співпраці, освіти, культури, спорту тощо [2].

Імплементация цього розділу Угоди дасть змогу забезпечити більш поглиблене виконання положень Угоди щодо зони вільної торгівлі, оскільки сприятиме наближенню законодавства і регуляторного середовища України та ЄС, а відтак усуненню нетарифних торговельних бар'єрів. Угода також, сприятиме інтеграції України до внутрішнього ринку ЄС та єдиного нормативного простору в переважній більшості секторів економіки і суспільного життя України.

Загальний стан імплементации Угоди про асоціацію України з ЄС по напрямкам Розділу V «Економічне та галузеве співробітництво» станом на 15.02.2016 року ілюструє таблиця 2.

Зокрема, варто зосередитись на тих сферах де окремі положення актів законодавства ЄС (директив, регламентів, рішень Ради ЄС) вже почали діяти та окреслити перспективи їх імплементации в подальшому.

Таблиця 2

Стан імплементации Угоди про асоціацію України з ЄС по напрямкам Розділу V «Економічне та галузеве співробітництво» станом на 15.02.2016 р.

Розділ V ЕКОНОМІЧНЕ ТА ГАЛУЗЕВЕ СПІВРОБІТНИЦТВО		Необхідно прийняти	Не виконано в зазначений термін	Прийнято	Частково прийнято
Глава 1	Співробітництво у сфері енергетики, включаючи ядерну енергетику	30	0	2	5
Глава 4	Оподаткування	9	0	0	0
Глава 6	Навколишнє середовище	155	0	0	1
Глава 7	Транспорт	64	4	0	0
Глава 13	Законодавство про заснування та діяльність компаній, корпоративне управління, бухгалтерський облік та аудит	16	0	0	0
Глава 17	Сільське господарство та розвиток сільських територій	59	0	0	0
Глава 20	Захист прав споживачів	18	0	0	0
Глава 21	Співробітництво у галузі зайнятості, соціальної політики та рівних можливостей	42	0	0	0
Глава 22	Громадське здоров'я	17	0	0	3
Всього		410	4	2	9

Джерело: Розраховано автором на основі даних [3]

Підводячи підсумок аналізу стану і перспектив імплементації економічної частини Угоди про асоціацію України з Європейським Союзом, варто наголосити, що Угода передбачає чіткі строки, в рамках яких Україна повинна запроваджувати необхідні законодавчі та інституційні зміни, хід та ефективність яких прискіпливо моніторитимуть ЄС та міжнародні донори. Це означає, що правила внутрішнього ринку Європейського Союзу у широкому розумінні (технічні стандарти, санітарні та фітосанітарні правила, державні закупівлі, конкуренція, інтелектуальна власність тощо) поступово застосовуватимуться в Україні й базуватимуться на українському законодавстві.

Правила внутрішнього ринку ЄС є досить складними, оскільки їхнім наріжним каменем є захист прав споживачів. Але це не означає, що ці правила не націлені на розвиток бізнесу. Навпаки, вони спрямовані на встановлення правильної рівноваги між захистом прав споживачів та конкурентоспроможністю підприємств.

Угода про асоціацію України з Європейським Союзом не є самоціллю, її підписання і прийняття Україною відповідних законодавчих актів самі по собі не є запорукою успіху. Україна здатна отримати значні вигоди від Угоди про асоціацію лише у разі практичного виконання всіх її складових: політичної, економічної, а також інституційної.

Список використаних джерел

1. Договір про функціонування Європейського Союзу. Офіційний вісник Європейського Союзу від 30.3.2010. – 403 с.
2. Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони. Офіційний вісник України від 26.09.2014 – 2014 р., № 75, том 1, стор. 83, стаття 2125. rada.gov.ua/laws/show/984_011
3. EU-навігатор. [Електр. ресурс]. – Режим доступу: <http://www.euointegration.com.ua>